

Útvarp Føroya

Leiygardagarnar 22. og 29. des. kl. 21.50:

Hetta heilaga evangelið skrivar

23. desember, sum eisini er Tollaks-messudagur, er í ár fjórði sunnudagur í advent, og evangelið til henda síðsta sunnudagin í adventini stendur at lesa í Jóhannesar evangeliinum 1. kapitli, versini 19-28.

Í sendingini, sum umrøður henda prædikutekstin, og sum kemur leygarkvöldið 22. desember kl. 21.50, verður eisini sungin adventssálmurin hjá Kingo »Upp, gleðist allir, gleðist nú« í týðingini hjá Jákup Dahl. Hann verður sungin við lag eftir danska tónaskaldið Emil Hartmann.

Prædikuteksturin til sunnudagin millum jóla og nýggjárs stendur í Lukasar evangeliinum, 2. kapitli, versini 33-40. Jákup Magnussen, prestur, lesur og umrøður henda prædikutekstin, og síðani verður sungin ársskiðtsálmurin hjá Mikkjalí á Ryggi »Árið liður skjótt at enda«.

Sunnudagin kl. 12.00:

Gudstænasta í Kollafjarðar kirkju

Komandi sunnudagur, sum er fjórði sunnudagur í advent og eisini Tollaksmessudagur, sendir Útvarpið gudstænastu úr Norðstreymoyar prestagjaldi, úr Kollafjarðar kirkju, — «en af de smukkeste blandt øernes ældste bygdekirker», stendur at lesa um hana onkustaðni.

Í forkirkjuni, uppi yvir innhurðini er ein fjöl, har iskorið er: AAR: 1837, og uppi yvir eru iskornir forbókstavir teirra, í bygdu.

Av virðismiklum lutum, sum eru í Kollafjarðar kirkju, kunnu nevast kalikur frá 1733, og ein træljósaakrúna, sum Poul Næs, ið var lærari í Kollafirði frá 1. februar 1885 til januar 1890, hevur gjørt og givið. Eisini eigur at verða nevnd altartalvan, sum Kristin í Geil hevur nálað. Hon myndar Jesu føding.

Fjórða sunnudagur í advent á middegi sendi Útvarpið gudstænastu úr Kollafjarðar kirkju, har Gerhard Hansen, prestur, prædikar.

Sunnudagin kl. 13.40:

»Nú glógva túsund jólaljós

Á sangferðini kring norðurlond við advents- og jólasangum eru vit fjórða sunnudagur í adventini komin til Svørikis, haðani vit hoyra seks sangir. Jussi Björling — óivað Svørikis fremsti sangari í hesi öld — leggur fyrri við tí tignarliga og glaða »Julsång«. Síðani syngur Rune Manfred saman við KFUM-kören í Tranås tveir sangir, »Betlehems stjarna« og »När det lider mot jul«, og sendingin endar við trimum upptøkum við Ingvar Wixell. Hann syngur m.a. tann kenda »Nu tändas tusen juleljus«.

Jólaaftan kl. 17.20:

Advents- og jóla-sálmur

Í hesi síðstu sendingini á hesum sinni við advents- og jólasálmum sigur Johs. Andr. Næs frá jólasálmum »Eg sum eitt barn meg gleða vil«. Alexandur Kristiansen týddi sálmur eftir danska skaldið B. S. Ingemann, og Carl Christian Nicolaj Balle, danskur prestur, sum livdi frá 1806-55, gjørdi lagið.

Stranda Sangkór syngur sálmur, og Ámundur Berthelsen hevur orgulfylgispælið.

Jóladag kl. 11.00 og nýggjárs-aftan kl. 23.15:

Gudstænasta úr Dómkirkjuni

Tvæ av gudstænastunum, sum Útvarpið sendir um jóla- og nýggjárs-halguna, koma úr Dómkirkjuni, Havnar kirkju.

»Tórshavn, tú Føroyalands miðstöða var, tingstaður öld eftir öld«. — Soleiðis kvøðir skaldið, og við hesum í huga kann tað tykjast lagið, at Havnin eftir øllum at døma ikki hevur havt kirkju longur enn uml. 400 ár, við tað, at fyrsta kirkjan, vit vita um í Havn, varð bygd í 1609. Stóri kirkjustaðurin í Føroyum í gomlum døgum var jú Kirkjubæur, og har vita vit um triggjar kirkjur í miðeld, og frásagnir eru eisini um, at bønhus hava verið í Norðradali, í Hesti, í Kolttri og í Nólsoy, men høvuðstaðurin fekk sum nevnt sína fyrstu kirkju so seint sum í 1609.

Tann kirkjan stóð úti á Reyni, meðan núverandi Havnar kirkja frá 1988 varð bygd við Bryggjubakka, sum tá var »nordenfor Byen«.

Kirkjan var umbygd í 1865 og fekk tá heilt aðra útsjón, nær sum ta somu sum í dag, og framvegis stendur hon — dómkirkja okkara — á Bryggjubakka sum eitt prýði fyrri høvuðstaðin.

Kirkjan hevur, sum rimuligt er, nógvar

virðismiklar lutir í varðveitslu. Her skal bert nevast ein teirra, ein sum hevur samband við høgtíðina, sum nú stundar til, nevniliga messingar-skirnarfatið, sum helst stavar frá 1500-talinum og í botninum myndar boðan Mariu.

Útvarpið sendir sum nevnt tvær ferðir úr Dómkirkjuni um halguna, Jóladag kl. 11 og gamlaárskvöld kl. 23.15. Báðu ferðirnar prædikar Bjarni Bæk, prestur.

Jóladag og 2. jóladag kl. 14.15:

Sakførarin úti á Reyni

Mamman helt, at hann kundi fara at lesa til prest, men pápin helt, at hann skuldi vera juristur, og pápin vann.

Ti las D. P. Danielsen úr Miðvági løgfrøði í Keyptmannahavn í triatiárunum, men hann og løgfrøðin hava ongantið hóvað væl saman, sigur hann í útvarps-samrøðu, sum verður send báðar jóladagarnar.

D. P. Danielsen sigur eitt sindur um, hvat hann hevur viljað við bókunum, hann hevur skrivað seinastu árin, og greiðir eisini frá brotum í lívssøgu síni.

Sum barn var hann eitt skifti í Skúgví og trý ár í Havn áðrenn hann fór niður at ganga í skúla.

Hann var ein teirra, sum eftir kriggið kom heim úr Danmark at tala fyrri loysing, og hann var valdur á løgting sum tjóðveldismaður samstundis sum pápi hansara Serin varð valdur fyrri sambandsflokkin.

Honum dámdi onki í løgtinginum, men hevur verið virkin síðani hann fór av tingi í 1958. Fyrst í sjevtiárunum ferðaðist hann kring landið at tala móti EEC, og í 1975 var hann ein av oddamonnunum í útróðrarverkfallinum.

Jógvan Arge hevur hitt D. P., sum nú er 77 ára gamal, og samrøðurnar við hann verða sendar jóladag og annan jóladag klokkan 14.15.

2. jóladag kl. 11.00:

Gudstænasta úr Vesturkirkjuni

Santa Stefansdagur — 2. jóladag — sendir Útvarpið gudstænastu úr Vesturkirkjuni í Havn, har Høgni Poulsen, prestur, prædikar.

Grundarsteinurin til Vesturkirkjuna varð lagdur í 1669, og hon varð vígd 25. august 1975.

Tøð vóru dansku arkitektarnir Holm og Groth, sum teknaðu henda sermerkta kirkjubygningin, sum broytti býarmyndina í Havn stórliga. Sæð heiman úr Havnini líkist hon eini prismu, og sært tú inn á suður- ella norðursíðuna, er hon átøk einum seglskipi.

Eisini innan hevur kirkjan sín serstaka dám. Tann stóri hvíti veggurin omanfyri altarið t.d. er ætlaður at virka sum spegil at geva ljós frá tí stóra vindeyganum í torninum, og eisini hugsaðu arkitektarnir, at hann skuldi symbolisera tað himmalska ljósið.

Urgan í Vesturkirkjuni er onnur av landsins størstu kirkjurgum. Hon er javnstór við ta í Christianskirkjuni í Klaksvík. Tær hava hvør sínar 29 stæmmur.

Frobenius & Sønner í Danmark bygdu urguna í Vesturkirkjuni, sum upprunaliga hevði 12 reddir. Síðst í sjevtiárunum varð hon víkkað til 16 reddir, og fyrri nøkrum árum síðani komu 13 reddir aftrat, soleiðis, at hon nú hevur 29.

Hósdagin 27. des. kl. 11.00:

Fritíð og ítriv

Fjølbroytta fuglasavnið í Sumba

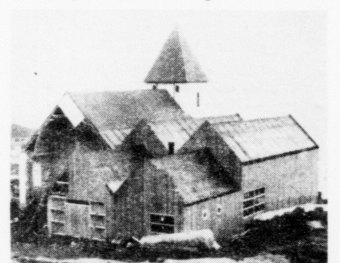
Nógur fuglur nemur land syðst í Suðuroynni, men nógur fuglur legst fyrri og rekur upp í molini í Sumba millum ár og dag. Við sínum stóra áhuga fyrri fugli hevur Axel Poulsen mangan tikið sær av hesum fugli. Tá tað ikki er eydnast at halda liv í fuglinum, hevur Axel latið teir stappa út. Hann eigur tí eitt fjølbroytt fuglasavn.

Mangan hevur Axel Poulsen greitt frá um fugl í sendingunum Fritíð og náttúra, men hesuferð greiðir hann frá fuglum í savni sínum í Sumba.

Sendingin verður send aftur 27. des. kl. 17.30. Jóhann Mortensen hevur vitjað savnið hjá Axali Poulsen.

Sunnudagin 30. des. kl. 11.00:

Gudstænasta í Glyvra kirkju

Til 1927 vóru bert tvær kirkjur við Skála-fjørðin, báðar uttarlaga við fjørðin, Sjóvar kirkja, sum varð bygd í 1834 og Nes kirkja frá 1843.

Sum fólkatálið vaks við fjørðin, gjørdist eisini tørvur á fleiri kirkjum, eystanfyri kom Glyvra kirkja í 1927, og vestanfyri varð kirkja bygd á Skála í 1940.

Til Glyvra kirkju knýtir seg tann sjáldsama søga, at sami maður, sum var sóknarprestur í Eysturoyar prestagjaldi, eisini teknaði kirkjuna, sum varð vígd 26. mai 1927. Presturin var Kristian Vilhelm Nielsen, sum áður hevði sitið í Norðstreymoyar prestagjaldi — frá 1907-1914. Í Eysturoyar prestagjaldi var hann frá 1917 til 1928. Pastor Nielsen liggur grivin í Glyvra kirkjugarði.

Glyvra kirkja hevur í dag ikki somu útsjón, sum tá pastor Nielsen teknaði hana. Fólkatálið har á leiðini vaks í størum í fimti- og sekstiárunum, og tí var tørvur á eini størri kirkju, og hetta varð gjørt á tann hátt, at bygt var uppi kirkjuna eftir tekning frá arkitektinum J. P. Gregoriussen. Áðrenn hesa uppbyggingina vóru uml. 325 sitipláss, meðan kirkjan nú rúmar uml. 600 fólkum.

Tá kirkjan varð umbygd, fekk hon eisini nýggja altartalvu, og í staðin fyrri »et lidt ubehjælpsomt maleri« — Getsemane, kom eitt listaverk eftir Fritjof Jønen. Myndin er Hin heilaga kvøldmáltíðin.

Eitt, sum eyðkennir Glyvra kirkju, er tann goði sálmasangurin. Og hetta hevur ikki minst Kór Glyvra kirkju heiðurin fyrri. Ljóðførið í kirkjuni, eitt Hemmer-sam-orgul frá 1960-unum, er í minna lagi til tað stóra kirkjurúmið, og tí hevur kirkjuráðið á Glyvrum bílagt nýggja, stórru orgul, sum kemur um eini tvey ár.

Sunnudagin millum jóla og nýggjárs kl. 11.00 sendir Útvarpið gudstænastu úr Glyvra kirkju, har sóknarpresturin, Jákup Kass, prædikar.